

OnderwerpPS mededeling 11^e voortgangsbericht Regioplan Windenergie**Kern mededeling:**

Op 13 juli 2016 hebben Provinciale Staten Gedeputeerde Staten bij motie verzocht om hen elk kwartaal te informeren over de voortgang van de uitwerking van het op 13 juli 2016 vastgestelde Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland. Met dit 11^e voortgangsbericht (over het 1^e en 2^e kwartaal van 2020) geven Gedeputeerde Staten uitvoering aan deze motie.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de WOB (ja/nee aangeven)
11 ^e voortgangsbericht Regioplan Windenergie	2626653	Ja

Registratienummer

2625852

Datum

30 juni 2020

Afdeling/Bureau

SENB

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Fackeldey, J.A.

Ter kennisname aan PS en
burgerleden

VOORTGANGSBERICHT 11

1e en 2e kwartaal 2020

**Voortgangsbericht uitwerking Regioplan
Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland**

In dit voortgangsbericht informeren wij Provinciale Staten over de uitvoering van het Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland, en specifiek over de ontwikkelingen uit het 1e en 2e kwartaal van 2020. In het Regioplan is een uitwerking van het provinciale beleid voor windenergie in zuidelijk en oostelijk Flevoland vastgelegd. Het plan voorziet in de vervanging van de huidige generatie windmolens door nieuwere en efficiëntere turbines, waardoor het mogelijk is om meer dan twee keer zoveel duurzame energie op te wekken dan nu het geval is. Daarnaast wordt de voorwaarde gesteld dat bewoners en ondernemers uit het gebied de mogelijkheid moeten krijgen om financieel in de ontwikkeling te participeren. Hiermee draagt het beleid bij aan economische structuurversterking en een vergroting van het lokale en regionale draagvlak.

1. Uitvoering van de moties bij het Regioplan

Motie 1. Vervolgtraject

Bij het vaststellen van het Regioplan op 13 juli 2016 is een motie aangenomen waarin PS hebben verzocht om regelmatig geïnformeerd te worden over de uitwerking van het Regioplan. Met het voorliggende 11e voortgangsbericht wordt uitvoering gegeven aan deze motie.

In dezelfde motie hebben PS verzocht om geen nieuwe projectgebieden buiten het plangebied van het Regioplan aan te wijzen zonder dat hierover overleg heeft plaatsgevonden met PS. In 2017 is voor windpark Jaap Rodenburg II (met instemming van PS) een nieuw projectgebied aangewezen. Indien zich nieuwe initiatieven voordoen zullen GS u informeren.

Motie 2. Obstakelverlichting

In een tweede motie bij het Regioplan heeft u verzocht om de hinder van obstakelverlichting zo veel mogelijk te beperken door in overleg te treden met het ministerie van I&M over de circulaire, zodat vastbrandende verlichting, demping, afscherming en maatwerkoplossingen mogelijk worden. Nu deze aanpassing heeft plaatsgevonden richten wij onze aandacht op de vertaling in de projecten en op toepassing van nieuwe methoden en technieken om hinder door obstakelverlichting te minimaliseren. Positieve resultaten bij een pilot met naderingsdetectie bij windpark Krammer in Zeeland zijn aanleiding geweest om ook voor de Flevolandse situatie een onderzoek te doen naar het nut van naderingsdetectie. Provincie en initiatiefnemers van Flevolandse windparken trekken hierin samen op. De resultaten hiervan worden komende zomer verwacht.

Naderingsdetectie zorgt voor minder brandtijd van de verlichting, omdat deze alleen brandt als luchtvaartuigen de windparken naderen en passeren. Zones rondom Lelystad Airport die vanuit luchtvaartveiligheid zijn gedefinieerd kunnen mogelijk nog een belemmering vormen voor (volledige) toepassing van radarnaderingsdetectie in de provincie Flevoland. Met de ministeries van EZK en I&W vinden gesprekken plaats om de belemmeringen en oplossingsrichtingen in beeld te brengen.

2. Jaap Rodenburg II

Windpark Jaap Rodenburg II betreft de realisatie van tien turbines aan de westzijde van Almere. De bouw en start van de exploitatietermijn van het windpark was beoogd in 2020, maar initiatiefnemers hebben aangegeven dat dat niet haalbaar blijkt, ondanks daartoe verrichte inspanningen. Gedeputeerde Staten hebben op 17 december 2019 besloten de initiatiefnemers van Windpark Jaap Rodenburg II een half jaar uitstel van de start van de exploitatietermijn te verlenen, tot maximaal uiterlijk 31 december 2021.

3. Monitor Wind op Land 2019

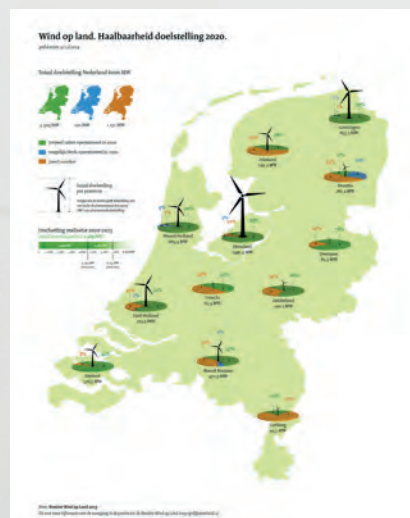
De ministers van EZK en BZK hebben de kamer onlangs geïnformeerd over de Monitor Wind op Land 2019. Deze monitor biedt inzicht in de voortgang in het bereiken van de doelstelling uit het Energieakkoord om 6000 MW aan opgesteld vermogen windenergie op land te realiseren in 2020.

De Monitor Wind op Land 2019 bevestigt het eerdere beeld dat de doelstelling uit het Energieakkoord van 6000 MW windenergie op land later behaald wordt dan eind 2020. De mogelijkheid om dit jaar nog zaken te versnellen zodat projecten toch in 2020 gerealiseerd worden is zeer beperkt. De minister van EZK heeft in 2018 met het IPO afgesproken dat het deel van de doelstelling voor wind op land dat op 31 december 2020 niet is gerealiseerd in de periode tot eind 2023 wordt verdubbeld. Voor het deel boven de 6.000 MW kan dit technisch-neutraal worden ingevuld (bijvoorbeeld met zon-pv), mits dit additioneel is aan het beeld van de Nationale Energieverkenning (NEV 2017). Deze afspraak wordt ook wel het “versnellingspakket” genoemd.

De Monitor Wind op Land 2019 laat zien dat de totale projectcapaciteit, dat wil zeggen projecten die gerealiseerd zijn of in ontwikkeling zijn voor de komende jaren, het afgelopen jaar is gegroeid naar 7.389 MW (+201 MW). Dit betekent dat de doelstelling en afspraken uit het versnellingspakket zeer waarschijnlijk wel in de komende jaren behaald kunnen worden.

Flevoland heeft in het Energieakkoord afgesproken 1390,5 MW aan opgesteld vermogen te realiseren. De monitor laat zien dat er eind 2019 1147 MW was geïnstalleerd. Door RVO wordt op basis van deze monitor ingeschat dat 1.225,3 MW operationeel vermogen in 2020 haalbaar is. Dit komt neer op 88,1% van de overeengekomen doelstelling. Op dit moment is de bouw van 694,3 MW gestart danwel in voorbereiding. Deze (bruto)capaciteit komt voor uit de regioplanprojecten en zorgen er voor dat Flevoland in de komende jaren alsnog aan haar taakstelling kan voldoen.

Voor meer informatie verwijzen wij naar de volledige monitor en bijbehorende kamerbrief
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/06/26/bijlage-monitor-wind-op-land-2019>

4. Kennisbijeenkomst Omgevingsmanagement

Op 22 juni organiseerde de provincie een kennisbijeenkomst over omgevingsmanagement bij windenergieprojecten en energieprojecten in het algemeen. Voor de bijeenkomst waren de gemeenten en windparken (zowel bestuurlijk als ambtelijk) uitgenodigd. Met de bijeenkomst hebben we de volgende doelen bereikt:

- Opbrengst delen van de geïnventariseerde ervaringen over omgevingsmanagement in relatie tot windenergie. Welke lessen kunnen we daar voor Flevoland uit trekken?
- Inspiratie en in gesprek over hoe het omgevingsmanagement in de beheerfase van de windparken kan plaatsvinden, maar ook hoe we de lessen in de toekomstige energie-ontwikkelingen van Flevoland kunnen verankeren.
- Betrokkenen bij de energietransitie het belang van goed omgevingsmanagement duidelijk maken.

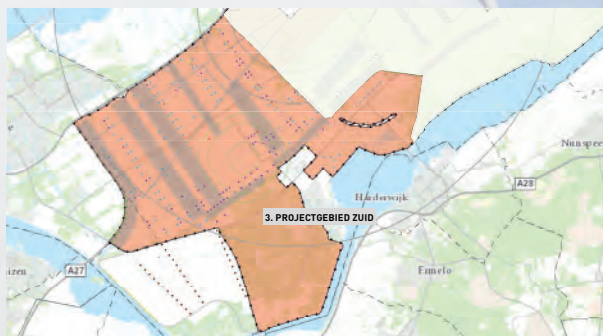
De deelnemers hebben de bijeenkomst als nuttig en leerzaam ervaren en blijven geïnspireerd aan de slag om ook in de beheerfase van de windparken een ieder te blijven betrekken. Daarnaast wordt ook overwogen om de kennis in breder verband te delen zodat nog meer betrokkenen bij de energietransitie blijvend aandacht hebben voor goed omgevingsmanagement.

5. Voortgang samenwerking en projecten in de vier projectgebieden

Windpark Zeewolde (projectgebied Zuid)

Het initiatief

In projectgebied Zuid ontwikkelt de windvereniging Zeewolde een windenergieproject dat voorziet in de sanering van circa 220 windturbines en de bouw van 91 nieuwe windturbines met een gezamenlijk opgesteld vermogen van 300 – 350 MW. Vanuit de oorspronkelijke windvereniging Zeewolde is in 2015 de Ontwikkelvereniging Zeewolde ontstaan, waarbij leden zich met een ledenovereenkomst contractueel verbinden aan het project. Dat doen zij o.a. met inbreng van grondposities en/of bestaande windturbines. De Ontwikkelvereniging heeft inmiddels een ontwikkel-BV opgericht en samenwerking gevonden met Eneco en Pure Energie die ook eigenaar zijn van een deel van de bestaande windmolens in het gebied.

Stand van zaken

Voor het project zijn het rijksinpassingsplan (bestemmingsplan op rijksniveau) en de bijbehorende vergunningen inmiddels onherroepelijk. De initiatiefnemer werkt nu aan de financiering en voorbereiding van de daadwerkelijke uitvoering van het project. Helaas heeft dit proces mede vanwege de corona-crisis vertraging opgelopen (zie PS mededeling #2618678). De financial close (de contracten met de banken) voor de windmolens van windpark Zeewolde BV is op 25 juni j.l. bereikt. Eneco en Pure Energie die elk nog 4 windmolens realiseren verwachten de financial close voor hun molens nu ook spoedig te kunnen bereiken. De start van de bouw is in de herfst van 2019 begonnen.

Onteigening/saneringsfonds

Op dit moment voert de provincie één onteigeningsprocedure uit. Op 1 oktober 2019 is de onteigening door een besluit van de Kroon bekrachtigd (zie PS Mededeling #2487838 d.d. 2 oktober 2019). Een laatste minnelijk bod heeft helaas niet mogen resulteren in overeenstemming over de schadeloosstelling (zie PS mededeling #2545419). Daarom is de windmoleneigenaar op 11 maart 2020 gedagvaard. Tegen de dagvaarding is bezwaar

aangetekend waarbij ook de onteigeningstitel wordt betwist. Op 2 juli vindt in dit kader een eerste zitting bij de rechtbank plaats (de vervroegde descente).

Mogelijk dat er in de toekomst nog maximaal 15 onteigeningsprocedures opgestart moeten worden. Deze windmolens moeten uiterlijk 2026 gesaneerd zijn. De initiatiefnemer heeft eerst zelf de tijd en gelegenheid (tot medio 2022) om tot overeenstemming te komen.

Kort geding door grondeigenaar uit het gebied

Al geruime tijd is de provincie in gesprek met een grondeigenaar en een tussenopstalhouder uit het projectgebied. De grondeigenaar heeft een windmolen op zijn land die ten behoeve van het nieuwe windmolenpark gesaneerd moet worden. De windmolen-eigenaar heeft met deze sanering ingestemd, maar de grondeigenaar is het niet eens met de sanering en is tevens van mening dat de provincie beter voor zijn belangen had moeten opkomen. De provincie heeft over de kwestie altijd aangegeven dat de afspraken tussen grondeigenaar, tussenopstalhouder en windmoleneigenaar een privaatrechtelijke aangelegenheid betreffen en dat zij daarom geen formele rol heeft in de kwestie. Wel heeft de provincie zich maximaal ingespannen om een gesprek tussen de partijen te faciliteren. Meerdere pogingen daartoe zijn door de grondeigenaar van de hand gewezen.

Eind mei heeft de grondeigenaar (en de tussenopstalhouder) een kort geding aangespannen tegen de provincie en het windpark om op een privaatrechtelijke manier over stukken te kunnen beschikken. Ter voorbereiding op een eventuele juridische procedure over schade wilde de grondeigenaar inzage in de afspraken die windpark Zeewolde heeft gemaakt met de windmolen-eigenaar van zijn gronden. De rechter heeft op 11 juni j.l. besloten dat de grondeigenaar onvoldoende duidelijk kan maken wat hun rechtmatig belang is bij de inzage in de gevraagde stukken en heeft de vordering daarom afgewezen.

Provincie en overige projectpartners zijn gedagvaard

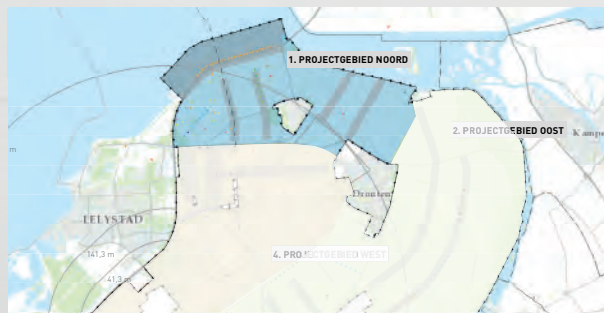
Op 14 mei j.l. heeft een projectontwikkelaar uit het plangebied van windpark Zeewolde de Staat, de provincie, het waterschap, de gemeente en het windpark zelf gedagvaard. De projectontwikkelaar is van mening dat de overheden schaarse rechten zouden hebben toegekend en daarmee onrechtmatig hebben gehandeld.

De hoogste bestuursrechter heeft echter geoordeeld dat met het rijksinpassingsplan Windpark Zeewolde geen schaarse rechten zijn toebedeeld. Het rijksinpassingsplan en de daarmee gecoördineerd voorbereide vergunningen hebben door de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak formele rechtskracht verkregen en daarmee kan het plan worden uitgevoerd. Die formele rechtskracht staat eraan in de weg dat de rechtmatigheid van deze besluiten nog eens bij de burgerlijke rechter aan de orde wordt gesteld. De kans dat de civiele rechter Windpark Zeewolde (en/of het Rijk, de provincie, de gemeente en het waterschap) zal verbieden het windpark te realiseren lijkt uitermate klein.

Windplan Blauw (Projectgebied Noord)

Het initiatief

In projectgebied Noord ontwikkelen Vattenfall en windvereniging SwifterwinT samen het windplan Blauw. Windplan Blauw voorziet in de sanering van 74 bestaande windmolens en de realisatie van 61 nieuwe windmolens goed voor ca. 200-300 MW. Van de 61 nieuwe turbines worden 37 gerealiseerd op land en 24 op het water.

Stand van zaken

Windplanblauw bereidt zich in 2020 voor op de bouwfase. Ten aanzien van de turbines die op land worden gerealiseerd, zijn voor de aanleg van het transformatorstation en de transportkabels enerzijds en voor de parkinfrastructuur en fundaties anderzijds voorkeurspartijen geselecteerd. Op 28 mei heeft Windplanblauw een online bedrijvenmarkt georganiseerd waar zo'n 30 lokale bedrijven uit de provincie Flevoland zich aan de voorkeurspartijen hebben gepresenteerd. Door lokale samenwerking te faciliteren hoopt Windplanblauw zo veel mogelijk meerwaarde te creëren voor het gebied. Ook is voor de turbines op land een afnamecontract gesloten. Vanwege de nieuwe generatie turbines in combinatie met de unieke locatie nabij het land en in ondiep water, wordt momenteel aanvullend onderzoek uitgevoerd om de juiste bouwmethode te selecteren voor de turbines op het water. Voor deze turbines is de verwachting dat later dit jaar of volgend jaar voorkeurspartijen geselecteerd worden. Verwacht wordt dat in 2021 gestart kan worden met de bouw van het windpark, en dat deze in 2023 wordt opgeleverd. De komende tijd wordt ook de invulling van de financiële participatie nader geconcretiseerd, waarna initiatiefnemer SwifterwinT in de zomer van 2020 obligaties gaat uitgeven die bedoeld zijn voor de bewoners uit de omliggende dorpskernen.

Windplan Groen (Projectgebied Oost)

Het initiatief

In dit projectgebied werken 11 initiatiefgroepen, bestaande uit grondeigenaren, bewonersgroepen, windturbine-eigenaren en windenergieontwikkelaars samen in Windkoepel Groen. Samen hebben zij Windplan Groen ontwikkeld. Windplan Groen voorziet in de realisatie van 90 nieuwe windmolens en de gefaseerde sanering van 98 bestaande windmolens. Het nieuwe plan is goed voor ca. 300 - 400 MW opgesteld vermogen.

Stand van zaken: Rijksinpassingsplan vastgesteld

Begin oktober 2019 hebben de ministers van EZK en BZK het Rijksinpassingsplan Windplan Groen en bijbehorende besluiten vastgesteld. Daarmee is een planologisch kader vastgesteld dat ruimte biedt voor de bouw van 90 nieuwe windturbines met een opgesteld vermogen van dra 300 tot 400 MW.

De initiatiefnemers zijn na vaststelling van het rijksinpassingsplan gestart met de voorbereidingen van de financierings- en aanbestedingsfase. Waar mogelijk blijft ze de omgeving zo veel mogelijk bij haar plannen betrekken.

Beroepschriften

Het vastgestelde inpassingsplan heeft, samen met de gecoördineerde besluiten waarop de Rijkscoördinatieregeling van toepassing is, vanaf 1 november ter inzage gelegen voor een periode van 6 weken. Ook het goedkeuringsbesluit en aanpassing van de Omgevingsverordening hebben parallel met de andere stukken ter inzage gelegen.

Tegen het vastgestelde inpassingsplan en de bijbehorende uitvoeringsbesluiten waren 11 beroepschriften ingediend. De bezwaren richtten zich voornamelijk op de impact van de toekomstige windmolens op de leefomgeving en de participatiemogelijkheden. De luchtvaartsector vraagt aandacht voor de effecten op de General Aviation (waaronder het zweefvliegveld). De beroepschriften zijn op 19 juni 2020 behandeld bij de Raad van State. Naar verwachting wordt er in het najaar uitspraak gedaan over de zaak.

Projectgebied West

Het initiatief

In projectgebied West praten de bestaande windturbine-eigenaren (6 exploitanten van lijnopstellingen en 15 solitaire windturbine-eigenaren + de nieuwe windvereniging Windshare) over samenwerking.

De betrokkenen in het gebied hebben nog geen projectvoorstel ingediend. De oorzaken hiervan ligt bij de complexiteit van het gebied (oa. luchtvaartbeperkingen) en diversiteit van de gebiedspartners onderling. Om tot een stabiel ontwikkelingsproces te komen heeft de provincie het voortouw genomen om met de gebiedspartners samen de vervolgstappen en randvoorwaarden te formuleren. Doel is om de samenwerking, de randvoorwaarden en de vervolgstappen zo spoedig mogelijk in een intentieovereenkomst te bekrachtigen. In de afgelopen periode zijn er kleine stapjes gezet in de richting van een constructieve onderlinge samenwerking. Voor de initiatiefnemers is het belangrijk dat er voldoende perspectief komt op een haalbaar plan. Hiervoor zal gebruik gemaakt moeten worden van de flexibiliteit van het Regioplan. Mogelijk dat de samenwerking in de tweede helft van 2020 bekrachtigd kan worden in een intentieovereenkomst.

